

Janči je stvar zaupal viničarjevi Mimiki, ona se je pa nasmehnila.

„Otroka sta sama v hiši na Vrhu,“ je dejal Janči Mimiki.

„Vem, oče in mati delata nekje in se še nista vrnila. Saj vsi zaklepajo otroke.“ Mimika je pobirala tropine na podstenu in se ni več zanimala zanje. Odšli so na hlev v seno in so se dolgo pogovarjali o viničarskih otrokih.

Janči je končal. V razredu je bil mir. Učiteljica Majda se je začudila, ko je stopila v razred, da so vsi tako mirni. Janči se je smehljal, jedel je kostanje in je zopet nekaj pripovedoval Tjašu. Na otroke je leglo čudno razpoloženje. Še večji siromaki so viničarski otroki kot oni. Tako so mislili in se pripravljali na zemljepis, kakor je rekla učiteljica. (Dalje sledi)

Sonet

Bogomil Fatur

Studenec sem, ki mu je usahnil vir
in najstrašnejša mu preti temà,
zakaj izčrpanemu vse do dna
plačilo bo le pljunek in prezir.

Nobena bil, nobena divja zver,
nobena božja zvezda iz neba,
nihče od vseh ljudi ga ne pozna,
kot da jih ni pojil nikdar nikjer.

Odpri mu spet izvirkov živo žilo,
da se mu bo osrčje napolnilo
s prečistim sokom najglobočjih tal —

iz tebe svojo vso je srkal silo,
iz tvojega očesa mu rosilo
kristalno sonce v blato je in kal.

Pesem

Bogomil Fatur

Bojim se rokó položiti še kdaj na beli cvet,
bojim se še kdaj poljubiti dobre oči deklet,
moje dlani so led, med prsti se cvet zdrobi,
moje so ustnice ogenj in vid od njih oslepi.

Kdo mi je v dno srcá to strašno krivdo dal,
kdo me je s črnim trnjem vsega posejal,
v meni zamró kot v puščavi še najsvetejše kali,
iz žil kot iz gadje zalege sikažo gole strasti.

Jaz ne bom nikdar vstal — ptič feniks — čist in bel,
moje telo in dušo bo zadušil pepel,
jaz samo čakam temno vse dni in noči,
kdaj iz prebitih senc brizgne ta bridka kri.

Neobjavljena Tumova študija o našem narodnem razvoju

D. K.

(Nadaljevanje)

Klerikalna stranka se je pričela oblikovati najprej na Kranjskem. Za njeno rojstno leto lahko smatramo l. 1883., ko je postalo njeno glasilo „Slovenec“ dnevnik in je bila ustanovljena „Katoliška tiskarna“. Šele l. 1889. se je ustanovilo „Katoliško politično društvo“ in l. 1892. se je vršil prvi katoliški shod; sledil je kmalu razcep med slovenskimi poslanci v kranjskem deželnem zboru.

Prave temelje klerikalne stranke med Slovenci je zgradil dr. Anton Mahnič, profesor bogoslovja v Gorici, ki je začel pisati l. 1882. in čigar ideje so prodrle med duhovščino, ko je postal dr. Missia ljubljanski škof. V dr. Šušteršiču so našli klerikalci ustreznega političnega voditelja. Šušteršič niti od daleč ne dosega Tavčarja, Šukljeta in dr. Kreka po splošni nadarjenosti. Do vodstva se je povzpel, ker se je opiral na kmečko klerikalno stranko in na škofa, ker je bil lojalen navzgor in je imel praktični pogled na konkretne potrebe svoje stranke in svoje lastne.

Ustanovitvi klerikalne stranke je sledila ustanovitev „narodne stranke“ na shodu novembra 1894. Dočim je klerikalna stranka zaživela z izdelanim celotnim svetovnim naziranjem dr. Mahniča in našla trdno socialno in gospodarsko osnovo v kmečkem stanu, so bile resolucije zbranih narodnih zaupnih mož prazne: ukvarjale so se s političnimi malenkostmi, s taktičnimi vprašanji — celo uličnih napisov v Ljubljani niso pozabili —, pri vsem liberalizmu so poudarile katoliško stališče in celo pozdravile krščansko socialno gibanje na Dunaju.

Septembra 1897 se je vršil poslednji skupni vseslovenski shod v Ljubljani. Voditelji obeh strank so nastopili s skupnim programom, ki je ponavljal zahtevo po narodni enakopravnosti in proglašal narodno spravo ob krščanskih in dinastičnih čustvih — čeprav je bila ločitev med mestom